

Napetost med naziji in sovjeti - Delavstvo odloča o sporu

Hitler konferira s svojimi vojaškimi osebnostmi zaradi odnošajev med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. — Naziji vznemirjeni, ker sovjeti aktivno pomagajo španski vladi, in bodo vložili pritožbo. — Ogorčenje kažejo naziji tudi nad aretacijo Nemcev v Rusiji.

Berlin, Nemčija. — S poljudni armade in mornarice je imel Hitler koncem tedna tajno konferenco, katera se smatra izredne važnosti in se o njej domneva, da se je sklicala predvsem zaradi novih napetih odnošajev s sovjetsko Rusijo, ki so se pojavili zadnje dni.

Nazijska vlada je vznemirjena predvsem vsled poročil, da je Rusija na tem, da pošlje španski vladi znatno pomoč, ne samo v orožju, in municiji, marveč tudi v vojaštvu, kar bi utegnulo odločilno vplivati na izid sedanje civilne vojne v Španiji med radikalizmom in fašizmom. Poraz fašizma v Španiji pa bi Nemčija smatrala kot nekako svoj lastni poraz, ker aktivno podpira španske fašistične upornike.

Tako je Nemčija prejela vesti, da je bila iz Rusije odposlana velika pošiljka tankov, ki so imeli dospeti v Španijo to nedeljo ali ponedeljek, in to smatrajo Nemci, da bi bilo očitno kršenje mednarodnega nevtralnostnega pakta glede Španije. Hitler je zato dal naročilo, da se vložijo tozadevna pritožba pri nevtralnostnem odboru v Londonu. Možno je sicer, da so vesti o tej pošiljki resnične, toda z omenjeno pritožbo skuša Nemčija brezdvomno kriti svojo lastno aktivnost in aktivnost Italije v Španiji, kajti znano je, da imajo španski uporniki številno tankov na razpolago, katere so prejeli iz tujezemstva, in torej nimajo države nikakega povoda, da bi obtoževale druga država zaradi kršenja nevtralnostnega pakta, ker so enako krive.

Druga zadeva, ki je ustvarila še bolj napeto razmerje med Nemčijo in Rusijo, je pa aretacija, ki se je zadnje dni izvršila v Rusiji nad številom Nemcev. Vzrok za aretacije ni pojasnjen, domneva pa se, da so sovjeti brčkone zopet prišli na kako zaroto proti svoji vladi. Kakor se poroča, je številno aretiranih Nemcev 17, toda poleg njih je zaprtih tudi več Rusov. Nemško poslaništvo v Moskvi javlja, da je skušalo dobiti od ruske vlade pojasnilo glede teh aretacij, toda brez uspeha.

Nad to tajnostjo, ki vlada v tem oziru, se zdaj nazijska vlada ogorčeno pritožuje, rekoč, da "v nobeni drugi državi na svetu, izvzemši v sovjetski Rusiji, bi ne bilo mogoče, da bi bil kak tujezemec zaprt za več tednov, ne da bi bili o tem obveščeni diplomatski zastopniki njegove države." To nazijsko izjavo smatrajo tukajšnji zastopniki kot dober dvotip, kajti znano je predvsem ameriškemu in angleškemu konzulatu, da je nemška vlada držala v zaporu število njih državljanov po več kakor teden dni, predno so naziji obvestili njih poslaništva.

Naziji so zagrozili, da bodo izvršili protiukrep proti tej areta-

UPORNIKI V MADRIDU

Oddelek upornikov si priboril pot v mesto samo.

Madrid, Španija. — Ponoči v nedeljo je oddelek upornikov izvršil nepričakovan napad na severozapadni del Madrida, v takozvanem univerzitetnem odseku, in posrečilo se mu je, prekoračiti most preko reke Manzanares. Uporniško poveljstvo javlja, da je s tem odpor vladnih čet končno veljavna strta, ko si je njega armada pridobila pot v mesto samo. Vlada pa nasprotno trdi, da ta izpad upornikov ni nobenega večjega pomena in da so pri njem uporniki tudi utrpeli težke izgube na moštvu in materialu; most sam pa je vlada dala razstreliti.

NEVARNOST NAVALA TUJJEZEMSKEGA DENARJA

Washington, D. C. — Tujezemski denar prihaja v takih množinah v Ameriko, da postaja še nevaren ameriškemu gospodarskemu življenju, in predsednik Roosevelt se je izrazil, da bo potrebno, sprejeti kak zakon, da se ta dotok tujega denarja omeji. Točasno ima tujezemstvo investiranih v Ameriki okrog sedem milijard dolarjev. Nevarnost in aktivnost Italije v Španiji, kajti znano je, da imajo španski uporniki številno tankov na razpolago, katere so prejeli iz tujezemstva, in torej nimajo države nikakega povoda, da bi obtoževale druga država zaradi kršenja nevtralnostnega pakta, ker so enako krive.

ROJSTNI DAN VRHOVNEGA SODNIKA

Washington, D. C. — Eden deveterih vrhovnih sodnikov, L. D. Brandeis, je pretekli petek obhajal dosego častitljive starosti, namreč 80. rojstnega dne. Kakor je bilo pričakovati, je prejel množice čestitk.

PREDSEDNIKOVA PROKLAMACIJA

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je po vsakoletnem predsedniškem običaju proglašil 26. novembra kot narodni zahvalni praznik in je pri tem poudarjal, da je Amerika pripravljena, pospeševati mednarodno prijateljstvo in blagostanje.

ciji, in sicer s tem, da bodo aretirali enako število Rusov, živčih v Nemčiji, ako se zadeva ne bo razjasnila začetkom tega tedna.

MILOSTNA OBSODBA

Ubijalci sedmerih Srbov dobi li le par mesecev zapora.

Zagreb, Jugoslavija. — Nepričakovano mila razsodba se je izrekla nad 28 Hrvatov, proti katerim se je vodila obravnava skozi pet tednov. Obtoženci so bili voditelji množice kakih 3000 hrvaških kmetov, ki so začetkom tega leta pobili v gradu Kerestinec sedem mladih fantov, o katerih so sumili, da so člani srbske nacionalistične organizacije komitašev in da imajo načrt, ubiti hrvaškega voditelja, dr. Mačka. Sodnija je obsodila dva obtoženca na šest mesecev ječe: štiri druge na tri mesece, enega na dva meseca, vsi drugi pa so bili oproščeni. S to milo razsodbo se brčkone žele omiliti odnošaji med Srbi in Hrvati.

PRETEP V FRANCOSEM PARLAMENTU

Pariz, Francija. — Nekaka civilna vojna v malem obsegu je izbruhnila pretekli petek v tukajšnji poslanski zbornici, ko so se spopadli socialistični in fašistični poslanci in je v pretepu z vsobrezobirnostjo sodelovalo kakih 50 oseb. V francoskem parlamentu ni nič novega, ako pride do dejanskih spopadov, toda sedanjemu podobnega še ni bilo. Povod za spor je dala propaganda fašistov proti notranjemu ministru Salengro, obdolžujoč ga v časopisju, da je v letu 1916 dezertiral iz francoske armade k Nemcem. Salengro je bil v tem oziru svoječasno že spoznan nedolžnim in zdaj je min. predsednik Blum skušal v parlamentu pregovoriti nasprotnike, naj prenehajo s tem obrekovanjem, na kar je eden nacionalistov vzkliknil: "Samo kak Jud, kakoršen ste vi, se upa braniti dezerterja!" To je dalo nato povod za dejanski spopad.

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

HVALEVREDEN ZDRAVSTVENI ODLOK

Chicago, Ill. — Tukajšnji okrajni odbor za javno zdravje je koncem preteklega tedna objavil, da bo v naprej upravičen vsakdo brez izjeme do brezplačnega cepljenja s serumom proti steklini; država Illinois je namreč postavila ta serum na brezplačno listo. Serum se bo razdeljeval potom mestnega zdravstvenega urada. Kdor je hotel biti doslej brezplačno cepljen, je moral predložiti spričevalo uboštva.

KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — To sredo zvečer se sestane fašistični veliki svet, ki bo imel razmotrivati o raznih važnih zadevah. Med temi je tudi predlog za izprijembo ustave; v načrtu je, da se v ustavi zagotovi Mussoliniju dosmrtno njegov čin "duce."

Dublin, Irska. — Nad 2000 irskih mladeničev se je prostovoljno priglasilo za pomoč španskim upornikom. Kampanjo za to je vodil general O'Duffy, ki je pri tem slikal madridsko vlado kot komunistično in protikatoliško.

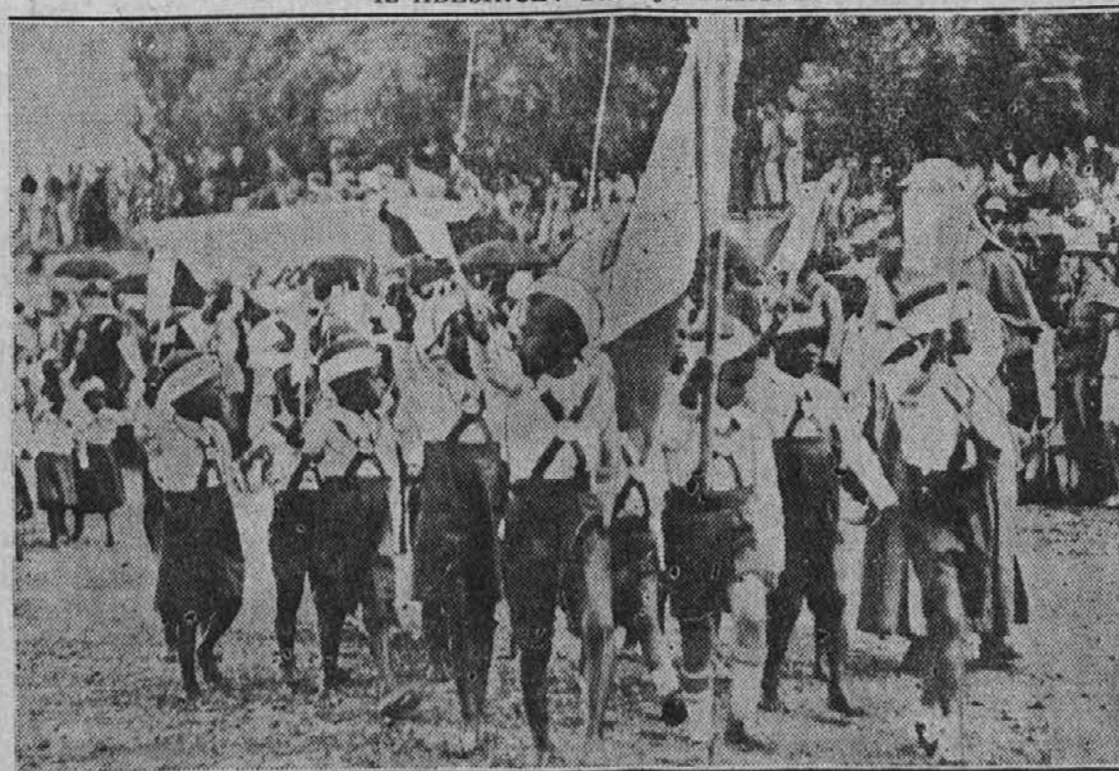
Vatikan. — Vse govorce o njegovem slabotnem zdravstvenem stanju, o operaciji in podobnem, je papež Pij pretekli petek pokazal kot neresnične, ko je imel pred 3000 zastopniki duhovniške misijonske zveze govor, dolg celo uro.

VLADA POSTAVLJA NASELBINO

Washington, D. C. — Po načrtu, ki ga je izdelal R. G. Tugwell, se točasno gradi v bližini Greenbelt, Md., nova naselbina, ki bo obsegala 1000 hiš, zgrajenih z vsemi modernimi udobnostmi. Ta naselbina bo namestena predvsem ljudem z zaslužkom od \$1200 do \$2000, kajti najemina bo nizka, ker vlada ne bo skušala delati dobička. Pretekli petek si je predsednik Roosevelt ogledal ta kraj in se je v navdušenju izrazil, da želi, da bi ga mogel vsak Amerikanec videti. Tudi v drugih krajih utegne vlada kaj takega podvzeti.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

IZ ABESINCEV DELAJO FAŠISTE

Kakor v domovini sami, so pričeli Italijani tudi v zasedeni Abesiniji navduševati otroke za Italijo potom fašističnih organizacij. Gornja skupina kaže oddelek fašističnih otrok v Addis Ababi potem, ko so prisegli zvestobo Italiji.

KONVENCIJA FEDERACIJE

Na sedanji konvenciji del. federacije se bo odločilo glede Lewisa in njegovih unij.

Tampa, Fla. — Ta ponedeljek se je otvorila v tukajšnjem mestu letna konvencija ameriške delavske federacije. Na to zborovanje ima letos uprte oči vsa Amerika, kajti tako važne konvencije federacije še ni imela, odkar obstoji. Na njej se bo namreč razpravljalo o končni izključitvi Lewisa in deseterih unij, katere so se mu priključile v njegovem obdobju za organiziranje delavstva po industrijah. Lewis in omenjene unije, med njimi mogočna rudarska unija, so bile suspendirane iz federacije pred dvema mesecema.

Vladni zastopnik G. L. Berry je še zadnje dni skušal posredovati, da pride med obema strukama do sporazuma in da se končna izključitev prepreči, toda našel je na oster odpor. Nekateri osebni so gladko zavrnili vsaka pogajanja z "uporniško" skupino, dočim so nekateri drugi, bolj zmerni, izjavili mnenje, da bi ne bilo v škodo, ako bi se zadeva razmotrivala še enkrat od zastopnikov obeh strani. Voditeljem strokovnih unij je Lewisov načrt nevesč zaradi tega, ker bi po njem strokovni delavci izgubili svoje sedanje "plemstvo", ker bi bili vsi delavci ene in iste industrije potem enaki, ne glede, ali so strokovni, ali ne.

KRVAVI ČIN POHOTNEŽA

Chicago, Ill. — Žrtev neznanega okrutnega je postala pretekli petek zvečer pet let stara deklica Ant. Tiritilli, 1521 Flournoy st. Zločinec je zgrabil otroka na cesti in ga odvel v "alley" potem, ko je deklica odklonila od napadalca ponudene sladkorčke. Kriki otroka so preprečili pohotnežu njegovo zverinsko namero, na kar je deklici prerezal vrat in je tej rani tudi tri ure pozneje podlegla.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Iz Jugoslavije.

Strašna žaloigra pri Rušah, kjer je sedemnajstletni pastir ubil svojo gospodinjino in se nato sam obsodil. — Notranji minister dr. Korošec dobil visoko češko odlikovanje. — Smrtna kosa in drugo.

Tragedija na vasi Maribor, 25. oktobra — Pretekli ponedeljek je bila prijazna vasica Bezena pri Rušah, pozorišče strašne nepojmljive tragedije, ki je globoko pretresla vso tamošnjo okolico. — V Bezeni št. 15 ima posestvo že precej priletna Marija Prezel, pri kateri živeta na domu dve hčeri, od katerih je ena, 32 letna Marija, poročena z železničarjem Robičem. Pri hiši je bil za hlapca in pastirja komaj 17 letni Ernest Hostinger iz Ruš, ki je bil sicer priden, toda silno razburljive narave in nagle jeze. Ker se je za vsako malenkost razburil, je vladalo med njim in Marijo Robičevo dostikrat napeto razmerje. Zadnji ponedeljek je Robičeva obdoližila Hostingerja, da je bil večer poprej v njeni sobi in da je razmetaval njene stvari ter da je imel najbrže namen kaj ukrasti. Te obdolžitve so fanta strahovito razburile. Zvečer ob 7. je šla Robičeva, kakor po navadi vsak dan v hlev, da bi pomolzla krave. V hlevu je takrat opravljal živino mladi hlapec. Ker pa hčerke dolgo ni bilo iz hleva, je postala mati pozorna in šli sta z drugo hčerjo pogledat, kaj dela. Nudil pa se ji je v temnem hlevu prizor, ki ga ne bodo pozabili vse življenje. Na tleh je ležala v mlaki krvi Marija Robičeva, še mrtva, strahotno razmesarjena. Bila je ubita s sekuro ter je imela glavo z onim samim zamahom vso razsekano. Morilec pa je že mrtvi žrtvi nato še z nožem prerezal trebuh, da se je drob izsul po tleh. Na kriki matere in hčerke so prihiteli ostali domači in sosedje. Klicali so tudi hlapca, ki pa se ni od nikoder javil. Jasnno je bilo tedaj takoj vsem, da je strašen zločin izvršil mladi Ernest. Menili so, da je hlapec pobegnul z doma ter so ga vso noč iskali. Odkrili so ga šele drugi dan zjutraj na bližnjem skednju — mrtvega. Visel je na tramu, kjer se je najbrže že sinoči kmalu po zločinu obesil. V žepu je imel pismo, v katerem navaja, da je umoril Marijo Robičevo zaradi tega, ker mu je po krivici očitala, da jo je nameraval okraštati.

Avtomobilska tovarna

Beograd, 22. okt. — Iz Amerike je dospel v Beograd ravnanatelj ameriških avtomobilskih tovarn "Chrysler" Lawrence Wanimas, ki bo v Jugoslaviji proučil možnost plasiranja avtomobilov svoje znamke ter eventualno udeležbo Chryslerja pri gradbi nove avtomobilske tovarne v Jugoslaviji.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Martin Čilenšek, profesor v pokoju in znamenit slovenski pisatelj. Umrl je ravno na svoj rojstni dan 23. oktobra. Rojen je bil v Gotovliah v Savinjski dolini pred 88 leti. — Na Vranskem je umrl Anton Zorko, nekoč pisarniški predstojnik v Celju star 82 let.

Huda nesreča

Smrtonovarno se je ponesrečil 66 letni posestnik Jožef Ficjan iz Spodnjega Velovlaka v ptujskem okraju. Pri obganju koruze je padel z lestve več metrov globoko in si zlomil tilnik. Pripeljali so ga v ptujsko bolnico.

Ker je izgubila delo

V ljubljansko bolnico so pripeljali iz Podgore pri Št. Vidu neko služkinjo, katero so našli s prerezanim trebuhom. Reva je izgubila službo, pa si je hotela radi tega že drugič na ta grozni način končati življenje.

Tibotapska roba

Ko je hotel na postaji v Radgoni vstopiti slikarski pomočnik Jože Kaučič, na vlak, se je njegova prtljaga zdela finančnim organom sumljiva, zato so ga legitimirali in pregledali prtljago. Pri tem so našli okrog 18.000 kamenčkov za vžigalnice in več zavojev igralnih kart ter 230 različnih vžigalnikov in vse skupaj zaplenili. — Kaučič, ki je iz Zagreba, se je nahajal na dopustu pri svojih starših v Lomanaših.

iskrene in prijateljske odnošaje, ki vladajo med obema bratskima slovanskima državama, kar tiče nas Slovencev posebej, se z odklovanjem našega narodnega voditelja čutilno tudi sami počaščene. Saj nam velika pozornost predsednika ČSR dr. Beneša zopet kliče v spomin nepretirano vrsto prisrčnih manifestacij medsebojnega bratstva češkega in slovenskega naroda, skupnih borb in skupnih zmag. Zlasti pa se spominjamo, da je v najbolj usodnih trenutkih naše skupne zgodovine bil ravno dr. Anton Korošec, ki je med nami Slovenci in Jugoslavnici ter severnimi slovanskimi brati tvoril politični most, čez katerega je vodila pot v naše narodno osvobodjenje.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Martin Čilenšek, profesor v pokoju in znamenit slovenski pisatelj. Umrl je ravno na svoj rojstni dan 23. oktobra. Rojen je bil v Gotovliah v Savinjski dolini pred 88 leti. — Na Vranskem je umrl Anton Zorko, nekoč pisarniški predstojnik v Celju star 82 let.

Huda nesreča

Smrtonovarno se je ponesrečil 66 letni posestnik Jožef Ficjan iz Spodnjega Velovlaka v ptujskem okraju. Pri obganju koruze je padel z lestve več metrov globoko in si zlomil tilnik. Pripeljali so ga v ptujsko bolnico.

Ker je izgubila delo

V ljubljansko bolnico so pripeljali iz Podgore pri Št. Vidu neko služkinjo, katero so našli s prerezanim trebuhom. Reva je izgubila službo, pa si je hotela radi tega že drugič na ta grozni način končati življenje.

Tibotapska roba

Ko je hotel na postaji v Radgoni vstopiti slikarski pomočnik Jože Kaučič, na vlak, se je njegova prtljaga zdela finančnim organom sumljiva, zato so ga legitimirali in pregledali prtljago. Pri tem so našli okrog 18.000 kamenčkov za vžigalnice in več zavojev igralnih kart ter 230 različnih vžigalnikov in vse skupaj zaplenili. — Kaučič, ki je iz Zagreba, se je nahajal na dopustu pri svojih starših v Lomanaših.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Pesamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo: Namen posvečuje sredstva?!

(Konec)

Deset let je nagrada čakala, a se ni nihče potegnil zanjo. Leta 1862 jo je drugi razpisal in l. 1869 tretjič. Od nikoder nobenega, ki bi se potrudil zanjo. Čakala je odrešenja nadaljnih 33 let. In vmes je bilo še več drugih razpisanih. Tudi zaman. L. 1903 je nemški državni poslanec Dambach ponudil novo, v znesku 2000 gl. Takrat so namreč protestantski in kulturobojni katoliški poslanci nemškega parlamenta zopet prišli na dan s to kleveto, da zabarikadirajo jezuitom pot v Nemčijo, ki jim jo je katoliški centrum ravnal.

To pot se je zgasil odpadli jezuit Pavel grof Hoensbroech, da hoče doprinesiti dokaz resnice, to je, da jezuiti res uče: Namen posvečuje sredstva. Še bolj kot za nagrado mu je bilo menda na tem, da jezuiti potlačijo v blato, iz katerega so se že izkopali. Veliko veselje je zavladalo med njihovimi protivniki, češ, če kdo ta bivši jezuit nam bo otel to orožje proti njim in katoliški cerkvi. In res, če komu, bi se bilo moralo to njemu posrečiti. Štirinajst let je bil jezuit. In sicer eden od njihovega učenjakaškega generalnega štaba. Ne le jezuitska bogoslovna literatura mu je bila dobro znana, ampak tudi vse "skrivnosti" njih reda, da govorim z njegovimi nasprotniki. Ti so se namreč pred protidokazi iz njih bogoslovnih del skрили za neka "Monita secreta", za nek njih skrit nauk, ki se ga ne najde v knjigah, ampak gre baje samo od ust do ust izvojenih.

Čez dve leti brskanja po jezuitskih bogoslovnih knjigah je Hoensbroech prišel na dan s svojim dokazom resnice in zahteval razpisano nagrado. Pred vsem je ugotovil, da noben dotedanjih dokazov ne vzdrži kritike. Z drugimi besedami, kar ste doslej jezuitom očitali, je bilo samo na sebi laž in obrekovanje, ker niste imeli podlage za to. Nato pa se je pobahal, da je on našel trdne dokaze in hoče imeti nagrado. A to je bilo treba šele ugotoviti. Prvotno je bilo določeno, da bo mešana znanstvena komisija katoličanov in protestantov dokaze pretresla in ugotovila, če res drže ali ne. Toda protestantski učenjaki so to odklonili. So se pač upravičeno bali, da je Hoensbroech dokaz s svojim splošno znanim sovraštvom do jezuitov podprl in da radi tega njemu in njim preti samo dolg nos.

Imeli so prav. Ker Hoensbroech ni mogel drugače priti do nagrade, se je obrnil na civilno sodišče. Kolinsko deželno nadsodišče je imelo 30. marca 1905 s tem izrednim slučajem posla. Seveda je moralo pritegniti k razpravi tudi bogoslovne učenjake obeh taborov, katoliškega in protestantskega. Kako bi mogli sicer sodniki laiki v bogoslovnih vprašanjih izreči pravično rzsodbo. Čeprav so bili med njimi tudi zastopniki nasprotnega mišljenja, kot n. pr. svobodomiselnca K. Jentsch in V. Naumann, ki bi jim bil dokaz resnice dobrodošel, se je končno rzsodba le glasila: Dokaz resnice ni doprinešen! Tožitelj tedaj ni upravičen do nagrade! Med zasmehom sodnega dvora, zlasti K. Jentscha in V. Naumanna, je moral Hoensbroech brez nagrade iz sodne dvorane.

Poslej se ta kleveta tudi pri protestantskih znanstvenikih več ne vrača. Poslana je bila v leksikon zgodovinskih laži, kjer je našla precejšnjo družbo. Tam uživa rekord zgodovinske laži, ki je imela izjemoma dolge noge. Treba je bilo toliko črnila in toliko besedičenja, da se ji je priborilo to "častno" mesto in ta "zavidljiv" rekord! Živa "jezuitska" t. j. katoliška morala, je bila vedno najboljši dokaz za ono na papirju. Ko bi jezuiti, ko bi Cerkev res odobravalna načelo: Namen posvečuje sredstva, bi bila to gotovo tudi prakticirala. Vzrokov bi imela zadosti. In tudi taki bi se bili našli, ki bi se bili žrtvovali, ako bi bili vedeli, da ona to ne le dopušča, ampak celo želi. Saj jo je v teh stoletjih nešteto tiranov pestilo in gnjavilo. Zadržali bi jo bili, če bi ne imela božjega življenja v sebi. Nešteto svojih otrok je gledala na kalvariji, umirati mučeniške smrti. Pa kdo more navesti samo en slučaj, da je nje ali koga drugega spodbujala na dotičnim tiranom posveti? Nasprotno! Če je kdo njenih zvestih v hipnem razgorčenju hotel zgrabiti za meč, kot svoj čas Peter, mu je

z Gospodom takoj dejala: Vtakni meč v nožnico! Ko bi Cerkev res kaj takega učila, li mislite, da bi bil n. pr. Bismarck, Jožef II., Clemenceau in toliko drugih njenih preganjavcev pomrlo naravne smrti? Li mislite, da bi Calles, Cardenas, Hitler in še več takih še živeli? Grem staviti, da se taki med vernimi katoličani čutijo najbolj varne svojega življenja. Imam tudi dosti dokazov za to. Zakaj je zadnji turški sultan Abdul Hamid proti koncu, ko se je njegov tron že zelo majal, hotel imeti samo katoliške usmiljenke v svoji kuhinji? Zakaj je francoski tiger Clemenceau, ki je toliko katoličanov moralno zatrgal, istotako v svoji poslednji bolezni hotel biti le od usmiljenke negovan? Zakaj se je katoliške krvi krvavi Calles v svoji bolezni zatekel v bolnišnično katoliških sester v Kaliforniji? Zakaj je kralj Aleksander tudi med kulturnim bojem najrajši letoval na našem Bledu, med kremenito katoliškimi Gorenjci? Zakaj se Hitler najbolj varnega čuti v gorah katoliške Bavarske? In še toliko takih zakaj bi vam lahko postavil. Odgovor na vse pa je, ker so bili in so prepričani, da verni katoličan, ki se zvesto drži svoje morale, rajši da svoje življenje, kot bi je vzel bližnjemu, bodi tak ali tak.

A če pravim, da danes noben resni znanstvenik več ne trdi, da je ta očitek resničen, če pravim da trezno misleč človek ni tega nikoli verjel, čeprav je imel jezuite in katoliško cerkev v želodcu, s tem nočem reči, da je ta laž enkrat za vselej pokopana. Ne, le tja je bila spravljena, kamor spada, v leksikon zgodovinskih laži. Razni pamfletisti in drugi obrekovavci, ki sta jim znanost in resnica deveta briga, so jo in jo še bodo zopet in zopet privlekli na dan. Ko se je pred par leti v jugoslovanskem parlamentu pripravil predlog za izgon jezuitov, je bila že na tehnični. Med nami jo je ob isti priliki pogrel veliki Jugoslovan Mr. Palandeh in zato tudi svoje dobil. Hvala Bogu, da je tisto gonjo kralj Aleksander viteško zatrl!

Zdaj je pa naš Mr. Molč vdrl v muzej zgodovinskih laži, pograbil to zastarelo in zarjavelo flinto in zapel: V boji, v boj zoper črnih vragov roj! Da bi pa ne izgledal preveč rekrutarsko ali trenarsko, za katere je vsaka flinta kresilka dobra, si je ogrnil oficirski plašč znanosti. Tako-le piše: "Bojujmo se z razumom. Išči me resnico. Spoznavanje resnice je izobrazba. Potrpimo z maso, če počasi spoznava resnico in sprejema izobrazbo." Smešna figura za "Funny Page" tak borec znanosti in resnice, od katerega padajo zgodovinske laži kot cape od cigana in ki slamnatemu "tatermanu" v koruzi lahko reče: Halo sodrug!

NEKAJ O NAŠEM KATOLIČANSTVU

Johnstown, Pa. Cenjeni g. urednik! Prosim za prostor sledečim vrsticam. Izšla je mala knjižica kot prvi zvezek knjižice "Naša Straža". Majhna je ta knjižica, stane samo pet centov. Pa bi se lahko reklo, da je po svoji potrebi in važnosti velika. Nepopisno važna je. Pričakovati je, da zbudi med našo slovensko ameriško katoliško javnostjo splošno in največjo pozornost. Ta po obliki drobna, po vrednosti nje vsebine pa velika knjižica, je ne samo za našo metropolo Cleveland, temveč za vse naše naselbine tako potrebna in važna knjiga, kot nam je potreben in važen — katekizem. Take knjižice, kot je nastop te knjižice, bi mi ameriški Slovenci že davno krvavo potrebovali; da bi ne bilo prišlo med nami do takega razdejanja v verskem oziru, kakor je in da življenja služi vragu in pomaga bi ne prišli tako daleč, da se to katoličanstvo, ki je še ostalo, je žalilobg tako, da se vsakemu praličnan pa hoče biti le ob gotovih

vemu katoličanu že pošteno — gabi. Ravnanje nas katol. Slovencev je v resnici tako, da je za nas več, kot sramota. Biti hočemo katoličani, pa nismo nikoli katoličani. Samo s katoliškim imenom smo pobarvani. Naše katoličanstvo je le gola hinavščina. Katoličane se igramo. Pravega, resničnega in praktičnega katoličanstva je med nami bore malo, dasi je število onih, ki hočejo veljati za katoličane, še zmeraj ogromno. Ali je to katoličanstvo, če človek le malokdaj ali po več let ne vidi cerkve od znotraj in ne spopoluje nobene verske dolžnosti, ki se za cerkev in duhovnika ne briga, ki se druži s sovražniki krščanstva, ki je član njihovih protikatoliških organizacij, naročnik in podpiratelj njihovega časopisja? Ali je to katoličanstvo, če kdo velik del svojega življenja služi vragu in pomaga njegovim hiaplcem v boju proti Bogu, proti veri in cerkvi, katoličnan pa hoče biti le ob gotovih

prilikah in glede nekaterih verskih stvari, kot n. pr. krst, prvo sv. obhajilo, birna, poroka, potem pa ničesar več ne, kakor šele po smrti cerkveni pogreb? Premnogo jih tako ravna. V življenju cerkve in duhovnika ne podpirajo, kot bi morali, temveč pomagajo onim, ki bi raje danes kot jutri vse cerkve podrli, duhovnike pa pomorili, potem pa hočejo iste pravice, kot praktični katoličani, ki vestno spolnujejo vse verske dolžnosti, ki s težavo zdržujejo cerkev in duhovnika, in zraven tega še prenašajo zaničevanje in sramotenje od strani takih mlačnih, polovičarskih in protikatoliških "katoličanov", potem pa se drznejo od duhovnika zahtevati, da jih enako cerkveno pokoplje, kot prave katoličane, češ, saj je bil pokojni vendar krščen. Menda taki "katoličani" celo pričakujejo, da jih po smrti Bog oče, v zahvalo, da so v življenju njegovim zapovedim nasproti ravnali in pomagali v boju proti njemu, posadi na kaka prva mesta v nebesih.

Duhovnik, ki je takim katoličanom, ki hočejo biti pred smrtjo kakega svojega člana ali sorodnika bolj brezverci, kot katoličani, le navaden humbergar, seveda odreče takim ljudem cerkven pogreb, ker pač ni humbergar, se pa potem hudujejo nad njim zato, kar ni humbergar, kot oni trdijo, da je.

Ze slišim ugovore: Seveda, taki ljudje res niso pravi katoličani in sploh nobeni katoličani. Toda mi nismo taki. Saj spolnujemo vse verske dolžnosti. Zahajamo ob nedeljah in praznikih k službi božji, prejemamo sv. zakramente, podpiramo in združujemo cerkev in duhovnika, kaj pa kdo še hoče več od nas! In takih nas je veliko število. Kar pogledajte naše cerkve in katoliške šole, naše katoliške organizacije. Kako torej more kdo trditi, da je pravega katoličanstva tako malo med nami?

Ta ugovor bi bil upravičen in na mestu, če bi naši katoličani, ki se tako izgovarjajo in zagovarjajo, poleg tega, da spolnujejo verske dolžnosti, zahajajo k službi božji, prejemajo sv. zakramente, podpirajo cerkev in duhovnika, ne vstopali obenem tudi v protikatoliška društva, bi ne naročali in podpirali protikatoliškega tiska in še na druge načine ne podpirali nasprotnikov, katerih vse delo in stremljenje gre za tem, kako bi se bolj uspešno bojevali proti Bogu in katoličanstvu.

Vidite, tako življenje, tako ravnanje pa ni katoliško, temveč je protikatoliško. To je naravnost izdajstvo svojega Boga, svoje vere in cerkve, izdajstvo samih sebe. Tako ravnanje je ravnanje Judeža Iskarijota, katerega žalostna zgodba je vsakemu znana.

Kdor je zadovoljen s takim katoličanstvom, se norčuje iz Boga, iz vere, iz cerkve in iz samega sebe.

Res skrajni čas je že, da se začne med nami daniti. Ne moremo več še dalje cincati, slepomišiti, omahovati in odločati, se pomišljati, temveč takoj začeti, takoj se odločiti. Po dosedanji poti ne moremo več. Prav na

koncu smo! Saj se človeku skoraj zdi neverjeten čudež, da smo mogli tako dolgo taki biti.

Drugače se nam vtegne zgoditi, da nam Bog odvzame predragocen zaklad sv. vere in ga drugim vrednejšim da, ki ga bodo bolj cenili.

Zato Bog tega zaklada neskončne vrednosti ne da zato človeku ali narodu, da bi se igral z njim in teptal po njem, temveč da si pridobi z njim večno zveličanje, za katerega je vsak človek vstvarjen. Ko pa ima en narod vero samo še zato, da jo sovraži, napada, preganja, če še oni, ki hočejo še ostati katoličani in vero ohraniti, si pa vero po svoje delajo, katera jim ne more biti sredstvo v dosegu njihovega namena t. j. večnega zveličanja, jo pa Bog takemu narodu odvzame in jo da drugemu, vrednejšemu.

Tako n. pr. pravi neko poročilo, če je resnično, da je v sodobni Indiji 60 milijonov Indijcev, ki želijo sprejeti krščansko vero in prosijo za krst, med tem, ko drugi narodi odpadajo od prave vere. (To poročilo sem bral v "Nedelji". — Opomba uredniku.)

Tudi mi ameriški Slovenci nismo od tega izvzeti. Saj katoličanstvo, ki ni pravo, resnično, praktično katoličanstvo, pač sploh ni katoličanstvo in kot tako nima korenin in ne more dolgo obstati. V vsako, tudi najmanjše popuščanje v katoličanstvu v zasebnem in javnem življenju je za katoličanstvo usodopolno. Je popolnoma isto, kot luknja v ladji, ki, četudi še tako majhna in nezna, gotovo prej ali slej ladjo potopi.

Saj nas tega uči že tudi žalostna in bridka skušnja med nami ameriški Slovenci, ko mladina katoliških staršev odpada od vere in cerkve svojih staršev in se civilno poroča z drugoverci in brezverci, da sta oče in mati dobra katoličana, njun sin ali pa hči sta pa popolna odpadnika, ki sta izdala svojo vero, svojo cerkev in svoje lastne starše.

Seveda je eno gotovo, da če mi katoličani odslej naprej ravnamo tako, kot se nam kot katoličanom spodobi in kot je naša dolžnost, bodo nasprotniki zavpili, da jih napadamo, če tudi z mezinem ne ganemo, da bi jih v resnici napadali. Nič zato! Zakaj pa oni napadajo, tako napadajo, že tako dolgo napadajo, napadajo, kar bi ne smeli napadati. So pač tega že navajeni. Po volji jim to seveda ne more biti, kot ni dovolji roparju, če se od njega napadeni skuša braniti.

Toda, zakaj pa naši nasprotniki sami nočejo takih somišljenikov in sodrugov, ki bi bili njih somišljeniki in sodrugi samo po imenu, v resnici in v dejanju pa bi bili vse kaj drugega, kot hočejo, da bi mi katoličani take naše somišljenike kar tiho in mirno trpeli?

Pozdrav.

And. Tomec

Človek, ki mnogo prisega, je poln krivice, in njegova hiša ne odide šibi.

Blagor človeku, komur je dano, da ima božji strah. Kdor ga ima, s kom bi se neki prepiral? ko.

DOGODKI med Slovenci po Ameriki

Slovenec odnesel zmago pri volitvah

Cleveland, O. — Mestni sodnik Fr. J. Laushe, ki je kandidiral za okrajnega sodnika, je bil v torek 3. novembra pri volitvah izvoljen v ta urad z veliko večino glasov. Ob enem je pa drugi naš rojak, John L. Mihelich, ki je kandidiral za kongresnika, bil poražen.

Drvo ga je ubilo

Coudersport, Pa. — Rojak Anton Modic je nedavno našel svojega partnerja Johna Benčana mrtvega v gozdu. Popoldne sta šel delala skupaj in podirala drevesa. Ko ga je pa zvečer po končanem delu Tone klical, se John ni oglašil. Drugo jutro ga je šel iskat in ga našel mrtvega pod nekim posekanim drevesom. — Pokojnik je bil doma iz Gorzenje vasi pri Cerknici, kjer zapušča mater, dve sestri in enega brata, tukaj pa enega brata.

Nesreča v premogorovu

Frontier, Wyo. — V Kemmerer Coal Co., premogovniku se vsula na rojaka Johna Marinaca debela plast kamenja in ga na mestu do smrti pobila. Omenjeni je bil doma ed Sapan pri Slovenski Bistrici. — Istotako je bil v premogorovu smrtno pobit rojak John Vodnik, ki zapušča vdovo in sina.

Clevelandski bolniki

Cleveland, O. — Iz Glenville bolnišnice se je povrnil na svoj dom, na 19016 Arrowhead Ave. rojak Andy Kuret. — V Glenville bolnišnico je bila odpeljana Miss Anna Grdovic s 15411 Daniel Ave. — V isto bolnišnico je morala na operacijo tudi Mrs. Frances Skebe z 857 E. 185th St.

V večnost so odšli

— V Ridgewood, Brooklyn, N. Y., je umrl Jakob Vesel. Umrl je po hitri a mučni bolezni. Doma je bil iz Malih Lipljen, fara Škoecjan pri Turjaku.

V Clevelandu je bil zadnji ponedeljek položen k večnemu počitku stari pionir Jožef Zalar, oče gl. tajnika KSKJ. v Jolietu, ki je dočkal častljivo starost 93-let. V Ameriki je živel 45 let. Doma je bil z Dola pri Borovnici. Zapušča dva sinova, dve hčeri in okolu 70 vnukov in pravnukov.

— V Clevelandu, O., je umrl rojak Frank Podlizec v starosti 69 let. Doma je bil iz Male Ligojne pri Vrhniki in je bival v Ameriki nad 30 let. Zapušča soprogo, sina in hčer.

— V Milwaukee, Wis., je umrl Ferdinand Koren v starosti 43 let. Doma je bil iz Drežniče nad Kobaridom v v zasadenem ozemlju. V Ameriki je bival 26 let in zapušča ženo, dva sinova in malo hčerk.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI (158)

(Metropolitan Newspaper Service.) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SLOVENSKE PLOŠČE Columbia in Viktor izdelka dobite v Knjižarni "Amer. Slovenca". Pisite po tozadevni cenik.

Obenem ko je Tarzan nameril orožje na Borisa Garetta, je ugotovil, da ni več delovalo, ker je zmanjkalo nabojev. Tedaj je pa že tudi Garetto držal v roki svoj samokres in ga nameril na Tarzana. V tem pa, ko ga je hotel sprožiti, je skočil vanj Hobash, kralj baboonov in samokres je Garetto padel iz rok.

Na čuden in zagoneten način se je Garetto nepoškodovan rešil iz objema Hobasha in izgubil sledu neznanu kam. Tarzan, vedoč da dokler bo Garetto pri življenju, ta del Afrike ne bo imel miru, se je podal, da ga pošče. Hobash je pogrešanega že opazil in ga pokazal gospodarju džungle, Tarzanu.

Tarzan je pogledal kamor mu je Hobash pokazal in opazil Garetta, s katerim je bil tudi veliki zrec Baalal-tov Niarhus, ki se je s svojimi vojaki udeleževal boja. Tedaj je opazil Tarzan, da so se vsi skupaj začeli umikati in se odpravili na skrivaj proti Baalovemu templju pred stober gorečega boga.

Sedaj je Tarzan že vedel, da mu ne uidejo in se je brezskrbno podal za njimi po drugi poti. Z njim so bili babooni s svojim kraljem Hobashem, ki se je zvesto držal Tarzana svojega prijatelja in ga ni hotel izpuštili, dokler je bil v nevarnosti. Zvesto je poslušal vsa Tarzanova povelja in jih tudi izpolnil.

Peter Pavel Glavar

LANŠPREŠKI GOSPOD.

Zgodovinska povest
—
spisal
DR. IVAN PREGELJ.

Kmet ni odgovoril. Župnik je mrmraje odprl brevir, se prekrizal ter pokleknil pred razpelo na klečalnik in je menil bridko: "Zdaj vidiš, Križani, kaj sem! Kmet sem, čebelar in čenča v prvi jutranji uri in šele potem mislim na Te in Tvojo sveto službo. Usmiljenje imej, Gospod, z menoj!"

Poglobil je glavo v roke in molil. Potem je vstal in hodeč po sobi molil polglasno iz brevirja. Nekajkrat je poslušnil zagonetnim glasovom, ki jih je bilo čuti in mislil pri sebi:

"Ali je mlado pse ali pa je otrok! Kdo neki mi pestuje okoli hiše?"

Šel je nevoljen in zaprl okno. Potem je domolil in odprl knjigo, kamor je zapisoval maše in je mrmral:

"Za Kocjana ni, za Uršo bo danes, Bog ji daj mir."

Šel je iz spalnice in po stopnicah v prtiličje ter stopil v kuhinjo, ki je prijetno dišala po mleku in masti. Hlapec in dekla sta sedela za mizo in zajemala iz velike skledice. Ko je župnik vstopil, sta se dvignila in voščila dobro jutro. Pri ognjišču je stala župnikova sestra, ki se je naglo obrnila in dejala rezko: "Tri kure so preč. Pa v eni sami noči."

"Lisica ni," je menil hlapec.

"Ni ne," je rekla dekla.

"Če ni lisica je pa dehor," je viknila kuharica. "Tri kure so preč. To je, kadar ima človek take posle."

"No, no, no," je dejal pomirjevalno župnik. "Kar je, je. Kriv ni tu nihče. Bomo videli, kako si bomo pomagali, da vnaprej ne bo take morije."

Stopil je iz kuhinje na dvorišče; hlapec, dekla in sestra kuharica so šli za njim.

"Tu se je splazila notri," je kazal hlapec v zidni luknji. "Samo en močan skopec je treba, pa bo mir."

"Bomo kupili skopec," je rekel župnik. V cerkvi je pozvonilo k maši. Takrat je dekla rekla:

"Bog nas varuj, kje pa joče nekak otrok?"

Ženi sta poslušnila.

"Bog ve, da joče," je rekla župnikova sestra.

"Le iščite ga, če ga najdete," je menil rahlo zbadljivo župnik, "saj to je vajin posel, ne pa moj."

Šel je skozi vežo proti vratom, ki so držala k cerkvi in mu je hipoma zopet prišlo v spomin, kako neumno je sanjal po noči. Zdaj je odpahnil vrata in odprl. Na stopnici pred njim je ležalo dete vse zariplo v obraz od joka.

"Bog nazarenski," je vzkliknil župnik, "zdaj pa je res Izak tu." Bil je ta trenutek skrajno smešen v svoji osuplosti, nagibajoč se nazaj in roke stegujoč predse, kakor da se brani vsiljivca. Takrat sta prišli okoli hiše dekla in sestra.

"Otrok!" je zavpila kuharica.

"Saj sem vedela," je rekla dekla mirno. "Pa iz vasi ni. To je odloženo dete."

"Pa na našem pragu!" je zavpila župnikova sestra in si šla s predpasnikom čez obraz.

Župnik se je bil zavedel iz svoje osuplosti in je rekel:

"V božjem imenu. Človek je le. Pobre naj ga ena ali druga. Saj se bo raztrgal od joka."

Dekla se je pripognila in vzela dete v naročje. Izpod rute je zletel listič. Župnik se je sklonil ponj in bral:

"Krščen je za Petra Pavla, 2. maja 1721."

Dekla je pozibavala otroka na rokah in je menila:

"Lačno je, revče, pa zebe je. Ali naj je nesem noter?"

"Kamor hočeš, noter ne," je viknila župnikova sestra.

Župnik je odločno zamahnil z roko in dejal:

"Tu sem jaz gospodar, ne ti, Marta. In noter ga bo nesla. Saj je človek in ne žival. Ogreje se in morda bo pil."

"Bo," je menila dekla. Župnikova sestra pa je osupla stopila v stran. Nato pa je zajokala in zalomila z rokami.

"Umrla bom od sramu. V farovžu se bodo sušile plenice."

"Ne vpjij," je rekel župnik. "Ne bodo se sušile."

Bog, ki mu je bil dal smešne sanje in to preizkušnjo v prvem jutru, mu je vdahnil dobro misel in je rekel:

"Jaz moram v cerkev. Ti pa stopi k Jerasovi materi. Pred tednom smo ji pokopali eno. Bo pa tega-le vzela, da ji po lastnem ne bo prehudo. Stopi k njej, naj pride k meni."

"Pa on?" je vprašala sestra neverno.

"Kateri on?"

"Jeras vendar!"

"Jeras je v senožeti. Ko se vrne, bo že videl in zvedel."

Sestra se je umirila, brat župnik je krenil v cerkev. Bil je razmišljen, ko se je oblačil za sveto daritev in ni mislil kaj moli in je govoril kakor iznavade: "Praecinge me, Domine, cingulo puritatis, et extingue in lumbis meis humorem libidinis: ut maneant in me virtus continentiae et castitatis." (Opasaj me, Gospod, s pasom čistosti in ugasi v mojih ledjih občut poželjivosti, da ostane v meni moč vzdržnosti in čistosti.)

Zavedel se je svoje raztresenosti, razvezal pas in si ga še enkrat nadel. Ko pa si je nadeval plašč, je že popolnoma odmril razburjenju prvega jutra in je govoril vneto in poln gorečnosti, naj mu Gospod Bog da nositi svoj sladki jarem, tako, da bo deležen božje milosti...

Po maši je vprašal pred cerkvijo svoje ga cerkvenika:

"Luka, ali si kaj slišal po noči?"

"O, sem," je odvrnil mož. "Vso noč je lajal sosedov pes. Lisice so blizu."

"Vem," je odvrnil župnik. "Ob tri kure sem. Pa sem mislil, če si kakega človeka okoli hiše slišal hoditi."

"Žive duše ne," je dejal cerkvenik in pogledal naglo v stran. Toda župnik je vendarle videl njegovo zadrego in dejal: "Po Tonetu, tvojemu zetu, če bo, nisem vprašal če je kaj voglaril krog tvojih oken, dasi to ni prav. Za mlade fante je še vedno bolje, da ga po noči s palico po hrbtu napodiš, kakor pa da se delaš kakor bi spal ko hodi hčeri na okno trkat. To sem ti hotel reči."

(Dalje sledi)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Klerikalizem v politiki. (Konec)

Huda mizerija je med nami katoličani pri politiki. Priznajmo. Vrlo resen katoliški list (America) je zadnjič značilno pisal o "catholic rabbits," katoliških zajcih, ker ni katoličani vzdržujemo lastne šole, pa pridno plačujemo tudi davke za vse druge šole in bi imeli vso pravico zahtevati, da se naši davki porabijo za naše šole. Drugi naj pa plačujejo za svoje ali javne. Pa sme zajci. Tudi to je hud poper od naše lastne strani, ampak vrlo opravičen poper.

Klerikalizem v politiki. Ostanimo pri tem. Vrabcu na strehah čivkajo, da so protestantovski "klerikalci" — ministri, pričarji — že od nekdaj vsi v politiki, do ušes v politiki, ampak naši slovenski rdeči bratje ne vidijo tega že stoletnega — klerikalizma, kričijo pa, da prihaja katoliški klerikalizem v politiko in jo baje hudo ogroža. Enako utegne biti z judovskimi rabinci, kjer se morejo udeleževati. Očividno vsaj socialistom ta protestantovski ali judovski — klerikalizem ni nevaren, če ga ne vidijo ali vsaj molčijo o njem. Res ni le prav nič nevaren, večinoma je voda na njih rdeče mline, zato molčijo ko grob. In kako je z njih predsedniškim kandidatom Thomasom? Ali ni vsaj bil nekoč — pričar, toraj prav hudo izmed vrst — klerikalcev, vsaj protestantovskih klerikalcev? He? Pa ga hvalijo ko Jud svoje blago. Ko bi kdo hotel malo zlobno poukati te socialiste z njih — klerikalnim kandidatom, bi jih lahko imenoval: rdeči, protestantovski klerikalci, ki hočejo nam vsiliti celo za predsednika svojega — klerikalca. To bi bil teater.

Vidijo in kričijo o — klerikalizmu, katoliškem udeleževanju v politiki, kjer je takega udeleževanja bore malo, dasi bi ga imelo biti vse polno, ampak tam, kjer v resnici tak vsaj protestantovski ali judovski klerikalizem obstaja, tam ga ne vidijo, in mi dobro vemo, čemu ga ne vidijo. Nič na tem za zdaj. Politika je vrlo kočljiva roba, katoličani so v politiki že tisočletja, v posameznih dobah in pri posameznostih so lahko — zajci, ampak kadar pride na resnico in pride pravi čas, niti zajčji katoličani niso od muh. In to veio dobro naši nasprotniki in kričijo že tedaj, ko le malo dvigne to katoličanstvo tudi v politiki svojo glavo.

ga udeleževanja bore malo, dasi bi ga imelo biti vse polno, ampak tam, kjer v resnici tak vsaj protestantovski ali judovski klerikalizem obstaja, tam ga ne vidijo, in mi dobro vemo, čemu ga ne vidijo. Nič na tem za zdaj. Politika je vrlo kočljiva roba, katoličani so v politiki že tisočletja, v posameznih dobah in pri posameznostih so lahko — zajci, ampak kadar pride na resnico in pride pravi čas, niti zajčji katoličani niso od muh. In to veio dobro naši nasprotniki in kričijo že tedaj, ko le malo dvigne to katoličanstvo tudi v politiki svojo glavo.

ga udeleževanja bore malo, dasi bi ga imelo biti vse polno, ampak tam, kjer v resnici tak vsaj protestantovski ali judovski klerikalizem obstaja, tam ga ne vidijo, in mi dobro vemo, čemu ga ne vidijo. Nič na tem za zdaj. Politika je vrlo kočljiva roba, katoličani so v politiki že tisočletja, v posameznih dobah in pri posameznostih so lahko — zajci, ampak kadar pride na resnico in pride pravi čas, niti zajčji katoličani niso od muh. In to veio dobro naši nasprotniki in kričijo že tedaj, ko le malo dvigne to katoličanstvo tudi v politiki svojo glavo.

IZ DOMOVINE

(Nadaljevanje s 3. str.)

zmečkalo.

Fante je miril

V Trbovljah na vasovanje se je mudil 28 letni rudar Jakob Prosenec iz Trbovelj. Ko je videl da se fante pretepajo jih je šel mirit, pri tem ga je eden fantov zabodel z nožem v levo stegno, precej nevarno.

Nesrečen padec

Petintridesetletni delavec Franc Prisan iz Meliš pri Gornjem gradu se je peljal na splavu mimo celja. Pripletala se mu je nesreča da je padel in si pri tem zlomil nogo. Spravili so ga v celjsko bolnico.

Jermen se je utrgal

V Kompolju pri Vidmu so mlatici ajdo na mlaticnici. Na stroju se je utrgal jermen in težko železo je padlo na glavo posestniku Janezu Adamiču. Zelezo je popolnoma izbil Adamiču desno oko.

V zmedenosti

Iz kapel pri Dobovi poročaja:

jo: Že delj časa so domačini opažali na trgovcu Vidmarju duševno vznemirjenost in poptotost. Nekega dne ga je pa sin nenadoma našel na podstrešju mrtvega. Nihče ne dvomi, da je Vidmar šel v prostovoljno smrt v duševni zmedenosti.

Posledica brce

Rudar Ivan Jagodič, star 25 let, iz Trbovelj, se je sprl s prijateljem Pušnikom, da ga je ta brenil v trebuh. Jagodič je moral takoj v bolnišnico, kjer so ga operirali, pa mu ni bilo pomoči. Drugi dan je v hudih bolečinah izdihnil.

Pod avtom

Pri Botolenovi gostilni v Rogatu je neki avto povozil 43 letnega dninarja Vincenca Čonča iz Cereva pri Št. Juriju ob južni železnici. Čonču je počila lobanja, zlomil si je reber in poškodoval obe raki. Odnejalji so ga v celjsko bolnišnico.

Ronavski poročila

Iz Št. Vida pri Stični poročajo: Neke noči se je v hišo Antona Anžlovaria ob državni cesti pri Sv. Roku (Št. Vid št. 67), nekdo priplazil. Stopil je v spalnico in imel v eni roki samokres, v drugi pa električno svetilko ter je zahteval od obeh zakoncev denar. Oče je star nad 80 let in se ni mogel ustavljati, mati je na vstala in izročila roparju ves denar, katerega je imela pripravljena da bo plačala orača, ki je imel priti orat za pšenico. Pri odhodu je ropar zapretil, da se bo kruto maščeval, če bošta to stvar naznanila orožnikom.

Nezgodna nastirčka

Ko je korakal 13 letni nastirček Franc Polanc iz Vojnika skozi gozd v bližini ljubljanskega letališča, je neznan strelec v gozdu streljal nanj in ga obstrelil, da je moral fantek v bolnico.

Nesreča mlade matere

Na Podoškem vrhu pri Konjicah je prišlo do težke nesreče, ki je imela smrtno posledico. Posestnica Boček Terezija je šla s svakom pomagat spravljat voz na vkreber po tako imenovani strmini "Konjska smrt" v bližini posestnika Bočka. Vola nista mogla potegniti in poleg tega se je še os snela z jarmov. Bočkova je hotela voz naglo podložiti, toda ta se je že

začel premikati. Bočkova se ni mogla umakniti in je prišla pod voz. Dobila je težke poškodbe, katerim je uro po nesreči podlegla.

Pobegnil je

Iz bolnišnice za duševno bolne v Ljubljani je pobegnil 67 letni Edmund Kavčič, ki je bil svoj čas znan izdelovalec likerjev, pa je nesrečnež pred nekaj leti zblaznel.

Odlikovanje

Z redom Jugoslovanske krone IV. razreda je bil pred kratkim odlikovan rudarski glavar Josip Močnik.

Nesreče

Pri nalaganju sena v kozolec je padel 28 letni delavec Janez Podkovešek z Rebeuschegovega kozolca v Zavodni na tla in se močno poškodoval. Pri brušenju kose si je prelazal kite na roki 36 letni delavec Franc Bele s Trličnega pri Rogatu. — Oba se zdravita v celjski bolnici.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

SLOV. LICENZIRAN ELEKTRIČAR
Prevzemam vsakovrstna večja in manjša električna dela. — Nabavljam in prodajam vse vrste Električne "Fixtures" po zmerni ceni. Kadar rabite popravila luči, ali drugih električnih predmetov, me samo pokličite na telefon: HAYMARKET 4065

MILAN MEDEN
1823 W. Cermak Rd.
CHICAGO, ILL.

Društvo sv. Vida
Štev. 25, K.S.K.J.
CLEVELAND, O.
Leto 1936.
Predsednik: Frank Habich, 6310 Carl Ave.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str.
Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Addison Rd.
Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr. F. J. Kern.
Društvo zbora vse vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asement se prične pobirati opoldne. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

Društvo sv. Jožefa
Štev. 53, KSKJ.
Waukegan, Ill.
36 leto pri K. S. K. Jednoti.
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16 leta.
Skupna društvena imetja znašajo nad \$15.000.00. Skupno število članstva 484 članov(ic).
Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:
Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, taj.
Mike Opeka, blag.

Vsakemu SLOVENCU in SLOVENKI priporočamo, da si nabavi **MR. IVANA ZUPANA** Poezije **Iz življenja za življenje** Stanejo samo \$1.00
Mr. Ivan Zupan, urednik Glasila KSKJ. je priznan pesnik. Njegove pesmi so mehkega domačega sloga, iz katerih govori življenje slovenskega naseljenca v Ameriki. Pošljite naročilo za to knjigo na:
Knjigarna "AMER. SLOVENE"
1849 W. Cermak Road, CHICAGO, ILL.

Družinska PRATIKA
ZA LETO 1937 JE DOSPELA.
Letošnja Družinska Pratika je bolj zanimiva kot kedaj preje. Prevz. knezoškof ljubljanski Dr. G. Rožman ima v njej krasen članek o ameriških Slovenceh. Ima posebno polo slik in mnogo drugih zanimivosti. Stane s poštnino **25 centov**
Naroča se od:
Knjigarna AMER. SLOVENE
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSLUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3,500,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima do 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 184.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. J. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; 1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovalnina v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.
Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asementov.
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.